

Összefoglaló a 2021-2022. tanév egyházi fenntartású intézményeinek tanévnyitó értekezletéről

Helyszín: a Meta-Don Bosco Technikum és Szakgimnázium és a SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium közös épülete, Budapest, Mérnök utca 39.

Időpont: 2021.augusztus 25., 14-18 óra

A rendezvény menete:

A résztvevőket köszöntötte Koblencz Attila a Szalézi Intézmény Fenntartó pedagógiai igazgatója, Hegyi László egyházi felsőoktatási és szakképzési intézmények fejlesztéséért felelős miniszteri biztos (ITM).

Előadások:

1. Pölöskei Gáborné szakképzésért felelős helyettes államtitkár (ITM) *Irányvonalak a megújult szakképzési rendszerben* címmel tartott előadást.

Főbb gondolatok:

Szerkezeti változások a szakképzésben. A szakképzés 4.0 modelljének megvalósítása lépésről-lépésre történik, a változások pontosan követik a szakképzés 4.0-t. A szakképzés rendszerének megújításakor, 2020.09.01-el 8 ponton avatkoztak be a **szakképzési rendszer** szerkezetébe, várhatóan 5 év kell, amíg a rendszer **stabilizálódik**. A cél a stabilitás biztosítása. Ennek a stabilizációs folyamatnak a mutatója, hogy a 2021-2022.tanévre a középfokú beiskolázás keretei között, a technikumba jelentkezők száma 12,4%-kal, a szakképző iskolába jelentkezők száma pedig 11,7%-kal növekedett az előző tanévhez képest.

Minőségi elmozdulás is érzékelhető a szakképzésben: a szakmai érettségiknél az emelt szintű szakmai érettségire jelentkezők száma szintén nőtt az elmúlt tanévben; a technikumok egyre magasabb tanulmányi eredményekkel iskoláznak be tanulókat. Akad olyan technikum, ahová 4,3 alatt nem lehet bekerülni. Ugyanakkor nem elég elnyeri a tanulók bizalmát, minőségi oktatást is kell nekik nyújtani, ami már az intézmények felelőssége.

Szakmai oktatás tartalmi változása. Várható a KKK-k felülvizsgálata, ami a szakmai tartalmak homogenizálását jelenti a szakmák között.

A duális partnerekkel kialakított közös képzési programok tartalmilag és szervezésileg is változásokat hozhatnak a képzési rendszerbe: a szakmai elméleti és gyakorlat teljes egészében lehet a vállalati környezetben, a tanulók óráit „tömbökbe” lehet szervezni, így hatékonyabbá válhat a vállalatnál töltött idő. (Ezt a „tömbösítést” a nagy iskoláknak könnyebb

megvalósítani.). Cél, minél inkább a duális jelleg kerüljön előtérbe. Az intézmények a tavaly elkészített Szakmai Programokat vizsgálják felül, a vállalatokkal közös képzési programokat fejlesszék tovább.

Szakmai oktatás tartalmi változásához tartozik, hogy elindult a **digitális tananyagfejlesztés** a szakképzésen belül: 46 szakma 66 tananyaga készült el.

A KRÉTA-rendszeren keresztül máris elérhető a digitális szakképzési tananyagtár, amely 4000 fájlt tartalmaz, amit az oktatók töltöttek fel. Ez a szakképzés oktatóinak munkáját dicséri.

A digitális oktatás módszertanának elsajátítására képzést fog indítani az ITM, a bevontak köre várhatóan 3000 fő lesz.

A **szakképzési ösztöndíj** bevezetése a szakképzés átalakításának sikertörténete, az osztályfőnökök támogatása sokat segített a számlanyitásban, a nehézségek leküzdésében, amiért köszönetet mondott a helyettes államtitkár asszony.

Az **orientációs képzés** indítása miniszteri engedélyhez kötött, a cél ebben a képzési formában a gyerek útjának megtalálása. Ebben segít az egyéni fejlesztés, a mentorálás, a készség- és képességfejlesztés.

Dobbantó-program a HÍD-programot „váltotta” ki az új szakképzési rendszerben. A Dobbantó-programban a 2020-2021. tanévben 500 fő vett részt, az ITM szeretné, ha többen kapcsolódnának be, a résztvevők körét akár 3000 főre kívánják emelni.

Műhelyiskola a mester és tanuló kapcsolatra alapoz. Ennek a képzésnek a kiterjesztésében fontos lenne tudatosítani, hogy minden olyan szakember, aki kedvet érez ahhoz, hogy gyerekekkel foglalkozzon a műhelyiskolában oktathat. Az új szakképzési rendszer rendszerszinten kínál tanulási utakat a lemorzsolódás veszélyének kitétt tanulóknak. A cél, hogy mindenki megtalálja a rendszerben a helyét és a munkaerőpiacra ne képzetlenül kerüljön ki.

A **felnőttek szakmai oktatásának** erősítése is fontos új eleme az új szakképzési rendszernek: csökkentett képzési idővel, 2 év helyett 6-17 hónapos képzésekkel lehet a felnőtteket bevonni a szakmai oktatásba. (A felnőtt tanuló nem tud éveket iskolapadban tölteni.)

A **pályaorientáció** túlságosan széttagolt, az IKK feladat összefogni a sokféle erre irányuló tevékenységet.

A „szakmák éjszakája” rendezvény bár országosan ismertté vált, a hatékonysága- az elmúlt évek tapasztalatai alapján-, jóval kisebb, mint amekkora energiát ennek a rendezvénysorozatnak a létrehozása kívánt. A helyettes államtitkár szerint a helyi igényekhez igazodó „fesztivál-szerű” megjelenése a szakképzésnek eredményesebb lehet, így inkább a pályaorientációs munkát ebbe az irányba szeretnék terelni.

Újdonságok a képzési rendszerben:

A **pedagógiai technikum** létrehozásával a cél, hogy az oktatási szakasszisztensek eltérő korosztályok (bölcsődéstől az iskolás korú gyermekekig) ellátásába bevonhatók legyenek. Ebben az új képzési formában a pedagógiai gyakorlat óraszám 8 800 óra. A pedagógiai szakgimnáziumoknak jó lehetőség ez az átalakulásra (tanulók ösztöndíjhoz juthatnak, szélesebb spektrumú gyakorlati képzésre van lehetőség). A képzettek megjelenése a munkaerőpiacon enyhítheti pl. az óvodapedagógus-hiányt is az óvodákban (foglalkozásokat továbbra is az óvodapedagógusok tarthatnak, de a felügyeletbe és számos ellátási feladatba bevonhatók lesznek).

Az **okleveles technikus képzés** a szakképzés tehetséggondozó képzési formája. A 2021-2022. tanévben 1000 tanuló kezdi meg tanulmányait az okleveles technikus képzésben. A képzés nagy előnye, hogy a tanuló 30 felsőoktatási kreditpontot kap a technikus oklevele mellé, mivel a képzés szakmai tartalmát a szakképző iskolák egyetemekkel közösen alakították ki. 13 egyetem 23 szakképző iskolával vesz részt az okleveles technikus képzésben.

A **kreatív technikum** 3 területet fog át: a, könnyűipar (divatipart támogató szakmák) b, hang- és filmtechnika c, nyomdaipar (ipari grafikus szakma pl. itt jelenik meg). 10 iskola fog 2021-2022. tanévben indulni, a MOME-val együttműködve.

A Tempus Közalapítvány szakképzési programjaiban a 2021-2022. tanévben a tanári programok terén hangsúlyos lesz annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy a szakmai tanárok a projektvizsgákra vonatkozóan külföldön is szerezhessenek tapasztalatokat, a tanulói kiírásokban a külföldi szakmai gyakorlatok továbbra is maradnak.

A **szakképzési jogszabályok magyarázata című kiadványt** az igazgatók napi munkájának megsegítése érdekében készítette a Szakképzési Főosztály. Az első kiadás letölthető az IKK honlapjáról, újabb kiadások is itt lesznek elérhetők.

2. dr. Varga Zoltán Balázs főosztályvezető (ITM) *Jogszabályváltozások a szakképzésben* címmel tartott előadást.

Főbb gondolatok:

Előadásában az előadó a szabályozás részleteire kívánta felhívni a figyelmet.

Lemorzsolódás. Az új szakképzési rendszert úgy alakították ki, hogy benne mindenki megtalálja a helyét, „ne kelljen elküldeni senkit.”. Hangsúlyossá tették az SNI-s és a BTMN-es tanulókat megillető méltányossági elveket.

SNI-s tanulónak tanulói jogviszonyban bármennyi szakma, illetve szakmai képzés ingyenes.

BTMN-s tanulókat a szakértői bizottságok által javasolt könnyítések a képzés során és a vizsgán is megilletik.

Ágazati alapvizsga. Az ágazati alapvizsga a szakmai oktatásba történő belépés feltétele. Egy tantárgy nem teljesítése az ágazati alapoktatásban nem eredményezi az ágazati alapvizsga megismétlését.

Vizsgacsoportok. Képzési területenként lehet összevontan szervezni, nem kell szakmánként.

Duális képzés. Alapvető cél, hogy a vállalat és az iskola kapcsolatára épüljön a szakképzés. A duális jellegét kívánják erősíteni a vállalati ösztönzőkkel: adókedvezmény érvényesíthető pl. az iskolai képzési idő 50-75%-át vállalati környezetben töltő tanuló után, 500-600 000 Ft/tanuló/év; és a tanulói ösztönzők segítségével: munkabért kap a tanuló, minimálbér 60%-a.

Akkreditált vizsgaközpontok. 2021 őszén megalakulnak az első állami vizsgaközpontok, vizsgaközpont -szervezéssel kapcsolatos tapasztalatokat lehet szerezni tőlük.

Igazgatóhelyettesek száma. Az szakképzési törvény nem határozza meg az igazgatóhelyettesek számát, fenntartó dönt róla.

Munkaidőnyilvántartás. Oktató kötelező óraszama 22 óra/ hét. Az igazgató által beosztható óraszám heti 10 óra. Ez tartozik a kötött munkaidő keretei közé. Az sincs előírva, hogy a foglalkozásokat a hét egyes napjaira egyenletesen kell elosztani. pl. Végzős osztályt tanító tanár 23-24 órában is taníthat a tanév kezdetén előre kitöltve a tanév végén végző osztályai miatt keletkező kisebb óratömböt.) A kötött munkaidőről munkaidő-nyilvántartást kell vezetni.

Oktatói továbbképzési kötelezettség. 2021.július 01-től indul egységesen minden oktatónak az első 4 éves továbbképzési ciklusa, 2025. július 01-ig 60 óra továbbképzésen kell részt vennie. Ebbe a 60 órába be lehet számítani a szakképzési törvény hatálybalépése (2020.01.01.) és 2021. július 01. között teljesített azon továbbképzéseket, amelyek megfelelnek tartalmukban a szakképzési törvényben előírt követelményeknek.

3. dr. Magyar Zita elnök, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal *Aktuális feladatok a 2021/2022. tanévben* címmel tartott előadást.

Főbb gondolatok:

Az **NSZFH-ban államigazgatási elnökhelyettes** kezdi meg a munkát, dr. Nagy Zoltán személyében.

A tanév rendje. A 2021-2022. tanév rendjére vonatkozó EMMI rendeletet figyelembe kell venni azokban az iskolákban, ahol közismereti képzés van. Közismeret nélküli képzés esetén a rendeletre tekintet nélkül is megszervezhető a tanév, de ajánlott figyelembe venni a tanév rendjét.

Vizsgák. Az őszi vizsgaidőszak vizsgáinak bejelentése 09.01-től 09.15-ig történik a vizsgabejelentő felületen. (Az elnök asszony kérte, hogy a vizsgabejelentő rendszerben az iskolák vezessék át az igazgató személyében történt esetleges változást.)

A szakmajegyzékes vizsgák írásbeli feladatait az NSZFH, a projektfeladatot az iskola állítja össze.

A szakmai vizsgák lebonyolításával kapcsolatos észrevétel: az írásbeli napjára nem lehet a projektvizsga napját tenni, ha a vizsgázók száma több, mint 10 fő.

Az NSZFH-nak beküldött vizsgadokumentáció pontos összeállítását kérte az igazgatóktól. (Tavaszi vizsgaidőszak beküldött dokumentumai sok tekintetben nem feleltek meg a törvényi előírásoknak, sok dokumentációt fog visszaküldeni a Hivatal az intézményekbe. pl. a dokumentumok összefűzése, aláírások, hitelesítő pecsétek hibái).

SZIR. A szakképzési juttatások kezelése a rendszer segítségével történik, pontos vezetése nagyon fontos.

f-KRÉTA. Bővül a KRÉTA-rendszer: az f-KRÉTA-ba a szakképző intézmény a felnőttképzési szerződéses szakmai képzéseit tudja nyilvántartani, adminisztrálni és a szakmai oktatást, ha felnőttképzési jogviszonyos tanuló vesz részt benne. Az f-KRÉTA-t Bertalan Tamás felnőttképzési szaktanácsadó mutatta be a eKRÉTA Informatikai Zrt.-től.

4. dr. Puskás Balázs gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, tanügyigazgatási referens (Szalézi Intézmény Fenntartó) tartott előadást a *Szalézi Rend gyermek- és ifjúságvédelmi programjáról*.

A rendezvény zárszavát P. Andrásfalvy János SDB, tartományfőnök mondta (Don Bosco Szalézi Társasága).